PROGRAM PRIORYTETOWY

PROGRAM OGRANICZANIA NISKIEJ EMISJI - edycja II
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W ŁODZI

§ 1
OGÓLNE POSTANOWIENIA

1. **Cel Programu.**

Celem Programu jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w szczególności pyłów PM 2,5, PM 10 oraz emisji CO_2 w strefach, w których występują przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U 2012 r. poz. 1031), poprzez dofinansowanie zadań polegających na wymianie źródeł ciepła oraz wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie województwa łódzkiego.

2. **Podstawa prawna udzielania dofinansowania.**

Art. 400 h ust. 4 pkt 5 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, z późn. zm.);

3. **Ramy czasowe Programu.**

1) Okres wdrażania Programu - lata 2018-2019.
2) Maksymalny termin wypłaty środków - 31.12.2019 roku.
3) Okres kwalifikowalności kosztów od daty zawarcia umowy pomiędzy Beneficjentem, a Funduszem do 30.09.2019 r.

4. **Budżet.**

Budżet Programu wynosi **20.000.000,00 zł** (słownie: dwadzieścia milionów złotych) w formie dotacji ze środków WFOŚiGW w Łodzi. Planowane wykonanie budżetu w poszczególnych latach realizacji Programu przedstawia poniższa tabela:

Rok	2018	2019	Razem w latach
Kwota zawartych umów [zł]	20 mln	*	20 mln
Kwota poniesionych kosztów [zł]	5 mln	15 mln *	20 mln

* kwota niewykorzystana w roku 2018 przechodzi do rozdysponowania na rok następny.

5. **Beneficjenci.**

1) **Beneficjent (Wnioskodawca)**: jednostki samorządu terytorialnego - Gminy.
2) **Odbiorcy końcowi**: osoby fizyczne, wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego - korzystające z dofinansowania wyłącznie za pośrednictwem Beneficjenta i realizujące zadania w budynkach/lokalach mieszkalnych zdefiniowanych w ust. 6.
3) W przypadku, gdy tytuł prawny do dysponowania budynkiem/lokalem mieszkalnym przysługuje kilku Odbiorcom końcowym, do podpisania umowy o dofinansowanie z Beneficjentem i realizacji Zadania wymagana jest zgoda wszystkich Odbiorców końcowych posiadających tytuł prawny do dysponowania danym budynkiem/lokalem mieszkalnym.

6. **Definicje.**

Fundusz lub WFOŚiGW w Łodzi - Wojewódzki Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Budynek mieszkalny – budynek służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, którego co najmniej 50% powierzchni użytkowej przeznaczone jest na cele mieszkaniowe. W przypadku budynków mieszkalnych, w których część powierzchni użytkowej, lecz nie więcej niż 50%, jest/będzie przeznaczona na cele inne niż mieszkaniowe tj. w szczególności wynajem na cele

inne niż mieszkaniowe, prowadzenie działalności gospodarczej, dofinansowanie ulega proporcjonalnemu pomniejszeniu.

Lokal mieszkalny - wydzielony trwałymi ścianami w obrębie budynku zespół izb przeznaczonych na stały pobyt ludzi, który wraz z pomieszczeniami pomocniczymi służy zaspokajaniu ich potrzeb mieszkaniowych, i którego co najmniej 50% powierzchni użytkowej przeznaczone jest na cele mieszkaniowe. W przypadku lokali mieszkalnych, w których część powierzchni użytkowej, nie więcej niż 50%, jest/będzie przeznaczona na cele inne niż mieszkaniowe tj. w szczególności wynajem na cele inne niż mieszkaniowe, prowadzenie działalności gospodarczej, dofinansowanie ulega proporcjonalnemu pomniejszeniu.

Trwałości Zadania – obowiązek utrzymania przez Odbiorcę Końcowego efektów rzeczowych i ekologicznych zrealizowanego zadania przez okres wskazany w § 5 ust. 11.

Trwała likwidacja – demontaż oraz usunięcie lokalnych wysokoemisyjnych źródeł ciepła z budynku/lokalu mieszkalnego potwierdzone odrębnym protokołem. W przypadku gdy ww. źródło ciepła stanowi wyposażenie budynku/lokalu trwale związane z podłożem lub ścianą, przez trwałą likwidację rozumie się również odcięcie od przewodów kominowych, poprzez zamurowanie wlotów kominowych i paleniska, które uniemożliwi dalsze korzystanie.

Efekt ekologiczny – suma korzyści dla środowiska wynikających z realizacji Zadania, w tym redukcja emisji do atmosfery pyłów PM 2,5 oraz PM 10, CO_2; NOx, benzeno-a-pirenu.

Efekt rzeczowy – dokonanie likwidacji starych wysoce emisyjnych źródeł ciepła i zastąpienie ich przez nowe zgodne z wymogami programu w ilości wskazanej we wniosku o udzielenie dotacji.

§ 2
NABÓR WNIOSKÓW

1. Wnioski o dofinansowanie realizacji zadań w ramach niniejszego Programu składane będą w siedzibie WFOŚiGW w Łodzi.
2. Termin rozpoczęcia naboru, zakończenia naboru, formularze wniosku wraz z załącznikami, wzory list sprawdzających do oceny formalnej i merytorycznej, wskaźniki osiągnięcia celu Programu, formularze dokumentów koniecznych do rozliczenia zostaną określone przez Zarząd Funduszu i zamieszczone na stronie internetowej Funduszu www.zainwestujwekologie.pl.

§ 3
ZASADY UDZIELANIA DOFINANSOWANIA

1. **Dofinansowanie**
   Dofinansowanie udzielone będzie w formie dotacji wypłacanej z tytułu refundacji poniesionych wydatków lub zaliczki na dotację ze środków własnych WFOŚiGW w Łodzi na podstawie niniejszego Programu.

2. **Rodzaje zadań, których realizacja będzie dofinansowana w ramach Programu**
   1) Dofinansowanie w ramach programu mogą otrzymać zadania realizowane w budynkach/lokalach mieszkalnych mające na celu ograniczanie niskiej emisji związane z podnoszeniem efektywności energetycznej oraz wykorzystaniem układów wysokosprawnej kogeneracji i odnawialnych źródeł energii **polegające na likwidacji lokalnych źródeł ciepła tj. indywidualnych kotłowni, pieców, palenisk, kotłowni zasilających kilka budynków lub kotłowni osiedlowych opalanych paliwami stałymi oraz ich zastąpienie przez:**
      a) źródło o wyższej niż dotychczas sprawności wytwarzania ciepła (w tym pompy ciepła oraz paleniska i palniki) spełniające wymagania emisyjne określone przez właściwy organ;
      b) podłączenie istniejących obiektów do sieci ciepłowniczej, wykonanie węzła cieplnego.
   2) Kotły opalane paliwami stałymi muszą spełniać łącznie następujące warunki:
      - nowo instalowany kocioł węglowy (spalający węgiel kamienny) może być zainstalowany tylko w przypadku budynku/lokalu mieszkalnego, dla którego nie ma możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej lub nie jest to uzasadnione ekonomicznie;
      - musi posiadać dokument świadczący o spełnieniu wymogów tzw. „klasy 5" oraz „ekoprojektu" wydany przez akredytowaną jednostkę zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1690) oraz Uchwale Sejmiku Województwa Łódzkiego Nr XLIV/548/17 z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na

obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Łódź. z 2017 r. poz. 4549);
- powinien być wyposażony w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nie może posiadać rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie;
- stosowane paliwo musi być zgodne z wymogami określonymi w Uchwale Nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 października 2017 r. „w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw".

3) Nowo instalowane źródła ciepła muszą być zgodne z innymi aktualnie obowiązującymi normami i regulacjami prawnymi.

4) Ilość instalowanych nowych źródeł ciepła objętych dofinansowaniem nie może przekraczać ilości likwidowanych źródeł ciepła za wyjątkiem sytuacji, w której rozwiązanie takie ma służyć rozdzieleniu wspólnego dotychczas systemu ogrzewania.

3. Intensywność dofinansowania

1) Intensywność dofinansowania wynosi do 50% kosztów kwalifikowanych zadania, określonych w ust. 5, i nie może przekraczać limitów określonych w pkt od 2 do 4.
2) Dla źródeł ciepła o mocy do 40 kW kwota maksymalnego dofinansowania do kosztów kwalifikowanych zadania wynosi:

a) dla kotłowni gazowej, olejowej	12 000 zł
b) dla podłączenia do sieci cieplnej	10 000 zł
c) dla ogrzewania elektrycznego	10 000 zł
d) dla kotłowni na biomasę	12 000 zł
e) dla kotłowni węglowej (węgiel kamienny)	6 500 zł
f) dla pompy ciepła z powietrznym wymiennikiem ciepła	12 000 zł
g) dla pompy ciepła z gruntowym wymiennikiem ciepła	15 000 zł

3) Dla źródeł o mocy wyższej niż 40 kW kwota maksymalnego dofinansowania do kosztów kwalifikowanych zadania wyznaczona jest przez wskazany powyżej limit dla źródeł o mocy do 40 kW powiększony o podane poniżej kwoty za każdy kW powyżej 40 kW

a) dla kotłowni gazowej, olejowej	400,00 zł/kW
b) dla podłączenia do sieci cieplnej	400,00 zł/kW
c) dla ogrzewania elektrycznego	300,00 zł/kW
d) dla kotłowni na biomasę	500,00 zł/kW
e) dla kotłowni węglowej (węgiel kamienny)	250,00 zł/kW
f) dla pompy ciepła z powietrznym wymiennikiem ciepła	1 000,00 zł/kW
g) dla pompy ciepła z gruntowym wymiennikiem ciepła	1 200,00 zł/kW

Wskaźnik „zł/kW" oblicza się w stosunku do maksymalnej mocy znamionowej instalowanego źródła ciepła.

4) Kwota dofinansowania nie może przekroczyć 20 tys. zł w przypadku inwestycji realizowanych przez osoby fizyczne a w przypadku inwestycji realizowanych przez pozostałych Odbiorców Końcowych w budynkach wielorodzinnych kwoty 6 tys. zł na każdy lokal mieszkalny.

4. Warunki uzyskania dofinansowania:

1) zadanie jest zlokalizowane na terenie gminy, na obszarze której, w okresie ostatnich 4 lat, poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie, w ocenie rocznej jakości powietrza wykonanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, w oparciu o pomiary, zidentyfikowano co najmniej jeden obszar, na którym przekroczone zostały normy jakości powietrza w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 18.09.2012 r. poz. 1031).

Ww. warunek przekroczeń występujących na terenie danej gminy uznaje się za spełniony jeżeli pomimo braku pomiarów dany obszar, został wskazany w rocznej ocenie jakości powietrza oraz w obowiązującym programie ochrony powietrza, jako obszar z przekroczeniami wskazany na podstawie obliczeń modelowych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi.

2) Odbiorca końcowy zobowiązany jest do dokonania wyboru wykonawcy zadania z zastosowaniem zasad uczciwej konkurencji gwarantującej jego realizację w sposób efektywny, oszczędny i terminowy.

5. **Koszty kwalifikowane i niekwalifikowane:**
   1) Okres kwalifikowalności kosztów: od daty zawarcia umowy pomiędzy Beneficjentem a Funduszem do 30.09.2019 r.
   2) Kosztami kwalifikowanymi do objęcia dofinansowaniem są koszty **Odbiorcy Końcowego** udokumentowane w postaci zapłaconych faktur lub rachunków, w tym:
      a) koszty zakupu i montażu fabrycznie nowych urządzeń do produkcji energii, w tym ze źródeł odnawialnych, wraz z systemem odprowadzania spalin i niezbędnym oprzyrządowaniem;
      b) koszty demontażu istniejących instalacji i urządzeń;
      c) koszty wykonania lub modernizacji wewnętrznej instalacji c.o. lub c.w.u w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania systemu;
      d) koszty wykonania przyłącza i instalacji gazowej oraz opłaty przyłączeniowej;
      e) koszty wykonania węzła cieplnego;
      f) koszty wykonania przyłącza do sieci ciepłowniczej oraz opłaty przyłączeniowej.
   3) Kosztami niekwalifikowanymi są koszty ponoszone przez **Beneficjenta** - **jednostkę samorządu terytorialnego,** oraz koszty ponoszone przez **Odbiorcę Końcowego nie wymienione w ust. 5 pkt 2.**
   4) Podatek VAT nie może stanowić kosztów zadania jeżeli Odbiorcy końcowemu przysługuje prawo do jego odliczenia.

§ 4
KRYTERIA I TRYB OCENY WNIOSKÓW

1. Złożone wnioski do WFOŚiGW w Łodzi podlegają ocenie formalnej i merytorycznej w oparciu o listy sprawdzające.
2. Ocena formalna polega m.in. na weryfikacji spełnienia kryteriów dostępu do niniejszego Programu.
3. Ocena merytoryczna polega m.in. na dokonaniu weryfikacji wykonalności i poprawności wyliczenia:
   1) efektu ekologicznego wskazanego we wniosku;
   2) wysokości wnioskowanego dofinansowania.
4. W sytuacji, gdy wartość dofinansowania ogółem z wniosków o dofinansowanie złożonych do Funduszu przekroczy kwotę zaplanowaną w ramach programu, dofinansowanie dla poszczególnych wnioskodawców może zostać proporcjonalnie pomniejszone. W takiej sytuacji Beneficjent dla zachowania warunków dofinansowania określonych w programie dla Odbiorcy końcowego musi odpowiednio zmniejszyć liczbę Odbiorców Końcowych.
5. Beneficjent przed podpisaniem umowy o dofinansowanie jest zobowiązany do posiadania uchwały organu stanowiącego w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zadań wskazanych w § 3 ust. 2 ze środków budżetu gminy wraz z zatwierdzonym regulaminem.

§ 5
INNE WARUNKI DOFINANSOWANIA

1. Beneficjent realizujący zadanie w imieniu Odbiorcy Końcowego ponosi pełną odpowiedzialność za merytoryczną, formalnoprawną i finansową realizację zadania.
2. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej w stosunku do Odbiorcy Końcowego Beneficjent zobowiązany jest do stosowania przepisów dotyczących pomocy publicznej m.in. w zakresie: weryfikacji występowania pomocy publicznej – ocenę faktycznego występowania tej pomocy, weryfikacji dopuszczalności pomocy, wydawania zaświadczeń o pomocy de minimis, sprawozdawczości.
3. Beneficjent ubiegający się o pomoc finansową ze środków Funduszu zobowiązany jest do działania zgodnego z ustawą Prawo zamówień publicznych z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Udzielenie zamówień na wybór wykonawcy przez Odbiorcę Końcowego w całości lub w części finansowanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi na realizację niniejszego programu, winno nastąpić w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, a gdy Ustawa Prawo zamówień publicznych nie znajduje zastosowania, wyboru Wykonawców zadania lub Dostawców dóbr i usług dofinansowywanych ze środków

WFOŚiGW w Łodzi należy dokonać z zastosowaniem zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji, przejrzystości i jawności.

5. W przypadku gdy dofinansowanie udzielone Odbiorcy Końcowemu przez Beneficjenta stanowić będzie dla niego przychód, Beneficjent zobowiązany jest do zastosowania odpowiednich przepisów w tym zakresie.
6. WFOŚiGW w Łodzi uprawniony jest do kontroli dofinansowanych zadań. Beneficjent zobowiązany jest zapewnić możliwość przeprowadzenia kontroli u Odbiorcy Końcowego.
7. Beneficjent zapewni system kontroli eksploatacji zadań dotyczących zastosowania urządzeń grzewczych na paliwo stałe (węgiel kamienny lub biomasę). Minimalny zakres kontroli obejmie:
   1) trwałą likwidację starego kotła na paliwo stałe i użytkowanie urządzenia grzewczego objętego dofinansowaniem jako podstawowego źródła ciepła w budynku/lokalu mieszkalnym;
   2) weryfikację nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów (np. dodatkowy ruszt);
   3) weryfikację faktur/rachunków zakupu paliwa w zakresie zgodności z parametrami paliwa dopuszczonego przez producenta kotła w dokumentacji technicznej urządzenia, w tym możliwość pobrania próbki paliwa i zbadania jej parametrów.
8. Rozliczenie dofinansowania następuje na podstawie Wniosku Beneficjenta o dokonanie płatności w formie refundacji / Wniosku o rozliczenie zaliczki ze środków WFOŚIGW w Łodzi zawierającego zestawienie prawidłowych faktur lub rachunków wystawionych na Odbiorcę Końcowego.
9. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia do Funduszu rozliczenia końcowego maksymalnie do dnia 15.10.2019 r. Niedochowanie ww. terminu może skutkować wypowiedzeniem umowy o dofinansowanie i obowiązkiem zwrotu wypłaconych środków.
10. Na żądanie Funduszu Beneficjent zagwarantuje udostępnienie oryginałów dokumentów wskazanych w ust. 8. Beneficjent zobowiązany jest do posiadania kserokopii potwierdzonych „za zgodność z oryginałem" dowodów zapłaty, z których w sposób jednoznaczny wynika z jakiego tytułu i do jakiego dokumentu (faktury/rachunku) została dokonana zapłata.
11. Beneficjent ponosi odpowiedzialność za zapewnienie przez Odbiorcę Końcowego utrzymania trwałości zadania przez okres nie krótszy niż 3 lata licząc od ostatecznego terminu na złożenie do Funduszu rozliczenia końcowego określonego w ust 9.

§ 6

Do rozliczania dotacji stosuje się *Instrukcję rozliczania kosztów zadania dofinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej w Łodzi w ramach „Programu Ograniczania Niskiej Emisji – edycja II"* uchwaloną przez Zarząd Funduszu.

§ 7

REGULACJE UZUPEŁNIAJĄCE

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Programie oraz Instrukcji, o której mowa w § 6, znajdują odpowiednie zastosowanie:

1) Zasady udzielania pomocy finansowej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi;
2) Procedury udzielania dofinansowania na realizację zadań ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi;
3) Instrukcja rozliczania kosztów zadania dofinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi;
4) Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi;

obowiązujące na dzień podjęcia decyzji o dofinansowaniu przez odpowiedni organ Funduszu.